

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Anna KABÁTOVÁ

Název práce: Komentovaný překlad: *Le Parfum*

Jean-Claude Ellena, *Que sais-je?*, Presses Universitaires de France 2015, str. 49-71)

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	3
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	4
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlady Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	4
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztáženost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	1
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	1
Body celkem	13

Anna Kabátová si pro svou bakalářskou práci zvolila komentovaný překlad páté a šesté kapitoly publikace *Le Parfum*. Překládaný text pojednává o procesu výroby parfémů a práci s vonnými látkami z pohledu parfuméra. Z překladatelského hlediska se jedná o velmi náročný text, který překladatele staví před řadu výzev.

- 1) Úzce specifické téma → překladatel se musí hlouběji orientovat v problematice parfumérského umění a bezpečně ovládat a umět používat terminologii z řady oborů (chemie, botanika, parfumérství)
- 2) Francie je kolébkou západního parfumérství, řada pojmů je součástí běžné slovní zásoby a průměrný Francouz toho o parfémech ví zcela jistě více než průměrný Čech
- 3) Větší množství citací
- 4) Silný idiolekt autora a stylistická náročnost, kdy autor používá velké množství metafor, vymýšlí ad hoc termíny, systematicky používá komplikované syntaktické konstrukce a řadu informací sděluje nepřímou, což vyžaduje dobrou orientaci v tématu.

S hodnocením si dovoluji začít netradičně od druhé části, tedy komentáře. Anna Kabátová provedla precizní translatologickou analýzu originálu a prokázala, že si osvojila veškeré potřebné teoretické poznatky. Komentář je dobře strukturovaný, úplný, zvláště oceňuji přehledné tabulky, glosář základních termínů. Celkově komentář vzbuzuje dojem, že studentka si výchozí text velmi dobře zmapovala, s tématem se do hloubky seznámila a pečlivě se připravila na samotný překladatelský proces (viz. seznam sekundární literatury).

Z překladu je patrné, že studentka věnovala velkou péči dohledávání termínů, konzultovala s odborníky. Nicméně navzdory práci, která za tímto překladem nepochybně stojí, jsem nucena konstatovat velké množství nedostatků na několika úrovních, které jsem vyznačila přímo do textu práce.

- 1) **Významové posuny a nepochopení originálu** (strany značeny dle překladu): str. 3, 5, 6 (4x), 7, 8, 9 (5x), 10, 11 (3x), 12 (2x), 13 (opačný význam), 14, 15, 17
- 2) **Slovosled a AČV**: str. 3, 4, 5, 8, 9, 12, 13, 14, 16
- 3) **Stylistické nasazení**: velké nedostatky téměř na každé stránce, studentka kopíruje francouzskou větnou strukturu, objevují se doslovná řešení, zejména v pasážích, kde je silně přítomen autorský styl, se studentka drží doslovnosti i na lexikální úrovni a překlad je tak na více místech na hranici srozumitelnosti. Ojedinelé se objevují chybné termíny (parfumerie x parfumérství). Překlad rovněž vykazuje velké výkyvy mezi jednotlivými částmi (nejednotný styl).
- 4) **Gramatika**: Překlad obsahuje větší nedostatky i po stránce gramatické. V práci je několik hrubých chyb (i/y v příčestí), objevují se zbytečné překlady, užití špatné předložky, opakovaně špatné pády, špatně užití uvozovky atd. Jde o zcela zbytečné chyby, kterých by nebylo bývalo tak těžké se vyvarovat.
- 5) **Zásadní nedostatek**: Překlad kromě úvodní části cca 3 NS vykazuje všechny znaky špatně provedené posteditace strojového překladu realizovaného programem DeepL. Mezi ně patří ponechané nečeské uvozovky (str. 62 orig.), chybějící věta v překladu stejně jako u verze z DeepL (str. 58 orig.), nelogická nečeská vyjádření (např. malé lahvičky), nesrozumitelná místa se často shodují s verzí překladu nabízenou překladačem. Toto podezření bylo ověřeno na celkem 10 odstavcích napříč celým textem. Samotné použití překladače jako pomocného prostředku by nebylo problémem v situaci, kdy by výsledný překlad byl významově správný a stylisticky adekvátní. To ale není tento případ.

Překlad je v této podobě bohužel neredigovatelný, vyžadoval by rozsáhlé přepracování. Nicméně vzhledem k tomu, že studentka věnovala vypracování bakalářské práce zcela nepochybně mnoho času, což dokazuje precizně vypracovaný komentář, a že měla dílčí postupy dobře teoreticky promyšlené, jsem přesvědčena, že by měla dostat prostor pokusit se svou práci obhájit.

Práci tedy doporučuji k obhajobě a o konečném výsledku (prospěla či neprospěla) rozhodne průběh obhajoby a celá komise.

V Praze dne: 07. 09. 2023

Oponent: PhDr. Alžběta Malkovská

¹ 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

² 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě